

Frequent neurological and mental disorders in elderly dental patients

A.E. Kosioni¹

Neurological and mental disorders are common particularly in the elderly. Commonly met conditions are dementias, predominately Alzheimer's disease, Parkinsonism and particularly Parkinson's disease, depression and strokes. All these conditions have an impact on dental management, due to the condition per se, the comorbid diseases and the drug therapy received. The dental team may face cognitive and communication problems, mobility and neuromuscular control impairment inducing falls, tremor and orofacial movement disorders, drooling or xerostomia, side effects of medications received to treat these conditions, adverse interactions with dental drugs, difficulties to perform oral care and to control dentures. It is imperative to consult with the patient's physician and carers to determine the severity and stage of the disease, the ability to cooperate and provide informed consent and the presence of comorbid diseases and drugs' intake requiring modifications in oral treatment. The administration of local anesthetics, pain medications and antibiotics should be modified to avoid any drug interactions with the medications received. The dental facilities should be easily accessible. Appointments should be brief and stress-free and appropriate communication techniques should be applied. Caution should be taken to avoid pulmonary aspiration of saliva in patients with drooling and dysphagia and the dental chair should be raised slowly to avoid postural hypotension. When orofacial dyskinesia is present stabilisation of the head and mouth is necessary. The treatment plan must be simple and flexible. When treatment cannot be easily or safely offered in the dental office then domiciliary or hospital care must be advised.

Key words: neurologic disorders, psychiatric disorders, oral care, elderly patient

Odontostomatological Progress 2014, 68 (2): 172-181

1. DDS, Dr Dent

Department of Removable Prosthodontics, School of Dentistry, National and Kapodistrian University of Athens, 2 Thivon Str., Goudi, 115 27 Athens

Ασθενείς με νευρολογικές και ψυχικές διαταραχές ιδιαίτερα συχνές στην τρίτη ηλικία

A.E. Κοσιώνη¹

Οι ψυχικές και νευρολογικές διαταραχές είναι συχνές ιδιαίτερα στους ηλικιωμένους. Η άνοια με συχνότερη μορφή τη νόσο του Αλτσχάιμερ, ο παρκινσονισμός, με κύριο εκπρόσωπο τη νόσο του Πάρκινσον, η κατάθλιψη και το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο είναι νοσήματα που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή στην οδοντιατρική αντιμετώπιση. Τα προβλήματα προέρχονται από την ίδια τη νόσο, από τα συνοδά νοσήματα, αλλά και από τη φαρμακευτική αγωγή. Ο οδοντίατρος αντιμετωπίζει συχνά δυσκολία ή και αδυναμία επικοινωνίας και συνεργασίας με τον ασθενή, κινητικές διαταραχές στο σώμα (αστάθεια, πτώσεις, ακινησία, αεικινησία, τρόμος) αλλά και στο στοματοχναθικό σύστημα (δυσκινησίες), διαταραχές στη ροή του σάλιου (ξηροστομία, σιαλόρροια), αλληλεπιδράσεις των λαμβανόμενων φαρμάκων με εκείνα που χρησιμοποιεί στην οδοντιατρική κλινική πράξη, παρενέργειες από τη φαρμακευτική αγωγή και αδυναμία στοματικής φροντίδας και ελέγχου κινητών προσθετικών εργασιών. Σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαία η στενή συνεργασία με τον θεράποντα ιατρό και τους φροντιστές για να πληροφορηθεί το είδος του νοσήματος, την πρόγνωση, τις συνοδές νόσους, τη φαρμακευτική αγωγή και τη δυνατότητα συναίνεσης ύστερα από ενημέρωση. Κατά περίπτωση απαιτείται προσοχή στη χορήγηση φαρμάκων (αγγειοσπαστικών, αντιβιοτικών, παυσίπονων κ.λπ), ανεμπόδιστη και υποστηριζόμενη πρόσβαση του ασθενούς στο οδοντιατρείο, ειδικές επικοινωνιακές τεχνικές, σύντομες συνεδρίες στην κατάλληλη ώρα της ημέρας, έλεγχος του πόνου και του stress, μέτρα προστασίας για τυχόν εισρόφιση σάλιου, προσεκτική ακινητοποίηση του πεδίου εργασίας, προστασία από ορθοστατική υπόταση κατά την έξερση από την οδοντιατρική έδρα, απλά και ευέλικτα σχέδια θεραπείας χωρίς σημαντικές τροποποιήσεις. Η κατ' οίκον και η νοσοκομειακή αντιμετώπιση ενδείκνυνται σε ορισμένες βεβαρημένες περιπτώσεις.

Λέξεις ευρετηρίου: νευρολογικές διαταραχές, ψυχικές διαταραχές, οδοντιατρική αντιμετώπιση, ηλικιωμένοι

Οδοντοστοματολογική Πρόοδος 2014, 68 (2): 172-181

1. Επίκουρη Καθηγήτρια

Εργαστήριο Κινητής Προσθετικής, Οδοντιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θηβών 2, Γουδί, 115 27 Αθήνα